EVROPSKÁ KOMISE
GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ PRO KOMUNIKAČNÍ SÍTĚ, OBSAH A TECHNOLOGIE

Brusel 23. června 2020
REV3 – nahrazuje oznámení (REV2) ze dne 22. listopadu 2019

OZNÁMENÍ ZÚČASTNĚNÝM STRANÁM

VYSTOUPENÍ SPOJENÉHO KRÁLOVSTVÍ Z EU A PRÁVNÍ PŘEDPISY EU V OBLASTI AUTORSKÉHO PRÁVA A PRÁV S NÍM SOUVISEJÍCÍCH

Dne 1. února 2020 vystoupilo Spojené království z Evropské unie a stalo se „třetí zemí“[1]. Dohoda o vystoupení[2] stanoví přechodné období, které končí dnem 31. prosince 2020[3]. Do uvedeného dne se na Spojené království a ve Spojeném království použije v plné míře právo EU[4].

Během přechodného období budou Evropská unie a Spojené království jednat o dohodě o novém partnerství, vedoucí zejména k vytvoření oblasti volného obchodu. Není však jisté, zda do konce přechodného období taková dohoda bude uzavřena a vstoupí v platnost. Případná dohoda by nicméně vytvořila vztah, který bude z hlediska podmínek přístupu na trh velmi odlišný od účasti Spojeného království na vnitřním trhu[5], v celní unii EU a v prostoru DPH a spotřební daně.

Navíc z hlediska provádění a uplatňování práva EU v členských státech EU bude Spojené království po skončení přechodného období třetí zemí.

Všechny zúčastněné strany, a zejména hospodářské subjekty se proto upozorňují na právní stav po skončení přechodného období (část A níže). V tomto oznámení jsou rovněž vysvětlena některá relevantní ustanovení o rozluce obsažená v dohodě o vystoupení (část B níže).

---

1 Třetí zemí se rozumí země, která není členem Evropské unie.

2 Dohoda o vystoupení Spojeného království Velké Británie a Severního Irska z Evropské unie a Evropského společenství pro atomovou energii (Úř. věst. L 29, 31.1.2020, s. 7) (dále jen „dohoda o vystoupení“).

3 Přechodné období může být přede dnem 1. července 2020 prodlouženo až o 1 nebo 2 roky (čl. 132 odst. 1 dohody o vystoupení). Vláda Spojeného království možnost takovéhoto prodloužení prozatím vylučuje.

4 S určitými výjimkami stanovenými v článku 127 dohody o vystoupení, ovšem žádná z nich není v souvislosti s tímto oznámením relevantní.

5 Dohoda o volném obchodu zejména nestanoví principy vnitřního trhu (v oblasti zboží a služeb), jako jsou vzájemné uznávání, zásada země původu a harmonizace. Stejně tak neodstraňuje celní formality a kontroly, včetně těch, které se týkají původu zboží a jeho vstupů, ani zákazy a omezení vztahující se na dovoz a vývoz.

Doporučení zúčastněným stranám:

Zúčastněným stranám se zejména doporučuje, aby s ohledem na toto oznámení posoudily důsledky konce přechodného období.

Upozornění:

Toto oznámení se nezabývá:

- právními předpisy EU týkajícími se jiných práv duševního vlastnictví,
- právními předpisy EU týkajícími se vyčerpání práv duševního vlastnictví,
- právními předpisy EU týkajícími se vymáhání práv duševního vlastnictví celními orgány,
- právními předpisy EU týkajícími se audiovizuálních a mediálních služeb,
- právními předpisy EU týkajícími se zeměpisného blokování,
- právními předpisy EU týkajícími se elektronického obchodu a neutrality sítě.

K těmto aspektům se připravují nebo byla zveřejněna další oznámení[6].

A. PRÁVNÍ STAV PO SKONČENÍ PŘECHODNÉHO OBDOBÍ

Po skončení přechodného období se na Spojené království již nebudou vztahovat právní předpisy EU v oblasti autorského práva a práv s ním souvisejících. To má zejména tyto důsledky:

1. OBECNÉ DŮSLEDKY: UPLATŇOVÁNÍ HLAVNÍCH MNOHOSTRANNÝCH MEZINÁRODNÍCH DOHOD O AUTORSKÉM PRÁVU NA VZTAH MEZI EU A SPOJENÝM KRÁLOVSTVÍM V OBLASTI AUTORSKÉHO PRÁVA A PRÁV S NÍM SOUVISEJÍCÍCH

Spojené království a Evropská unie jsou smluvními stranami mnoha hlavních mnohostranných mezinárodních dohod v oblasti autorského práva, jako jsou např. Smlouva Světové organizace duševního vlastnictví (WIPO) o právu autorském (WCT), Smlouva WIPO o výkonech výkonných umělců a o zvukových záznamech (WPPT)[7] a Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (Dohoda TRIPS)[8, 9].

---

6 https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/preparing-end-transition-period_cs

7 http://www.wipo.int/treaties/en/

8 https://www.wto.org/english/tratop_e/trips_e/trips_e.htm

Po skončení přechodného období se v souladu se závazky podle těchto mnohostranných mezinárodních dohod, a zejména se zásadami „národního zacházení“ a „zacházení podle nejvyšších výhod“, pokud jde o státní příslušníky a právnické osoby, kteří splňují kritéria způsobilosti pro ochranu v rámci působnosti Dohody TRIPS, použijí na vztah mezi EU a Spojeným královstvím v oblasti autorského práva a práv s ním souvisejících tyto mnohostranné mezinárodní dohody s ohledem na následující aspekty:

- ochrana autorského práva a práv s ním souvisejících (např. výlučná práva autorů na rozmnožování, rozšiřování, pronájem, sdělování a zpřístupňování, a v příslušných případech rovněž u nositelů souvisejících práv, např. výrobců zvukových záznamů, výkonných umělců a vysílacích organizací),

- doba ochrany autorského práva a některých práv s ním souvisejících,

- povinnosti ohledně technických ochranných opatření a informací týkajících se správy práv,

- databáze, kromě níže uvedených,

- počítačové programy,

- polovodičové topografie,

- vymáhání autorského práva (jako jednoho z práv duševního vlastnictví v části III Dohody TRIPS), včetně opatření na hranicích.

Je třeba uvést, že výše uvedené mnohostranné mezinárodní dohody nezajišťují stejný druh nebo stejnou úroveň ochrany ve vztahu k některým právům a případně výjimkám nebo omezením těchto práv jako stávající právní předpisy EU v oblasti autorského práva a práv s ním souvisejících. Kromě toho právní předpisy EU v oblasti autorského práva a práv s ním souvisejících v některých případech obsahují zvláštní právní úpravu nebo stanoví zvláštní opatření pro přeshraniční případy ve prospěch nositelů práv nebo uživatelů na vnitřním trhu a/nebo správu práv, která se v těchto mnohostranných mezinárodních dohodách nenacházejí.

2. KONKRÉTNÍ DŮSLEDKY V OBLASTI AUTORSKÉHO PRÁVA A PRÁV S NÍM SOUVISEJÍCÍCH

Konec přechodného období bude mít navíc v oblasti autorského práva a práv s ním souvisejících zejména níže uvedené důsledky.

2.1. Provozovatelé vysílání

Směrnice 93/83/EHS o koordinaci určitých předpisů týkajících se autorského práva a práv s ním souvisejících při družicovém vysílání a kabelovém

[9] Spojené království je navíc na rozdíl od Evropské unie stranou Bernské úmluvy o ochraně literárních a uměleckých děl. Podle čl. 1 odst. 4 Smlouvy WIPO o právu autorském (WCT) je však Evropská unie povinna uplatňovat články 1–21 a přílohu Bernské úmluvy.

přenosu[10] mimo jiné stanoví, že ke sdělení veřejnosti pomocí družice dochází výlučně v členském státě, v němž jsou vysílací signály vkládány do řetězu sdělení, čímž se lokalizují úkony významné z hlediska autorského práva pro účely udělování licencí. V důsledku toho za účelem vysílání díla nebo jiného předmětu ochrany musí provozovatelé vysílání vypořádat práva pouze v členském státě, v němž je signál vkládán do řetězu sdělení.

Po skončení přechodného období již provozovatelé vysílání ve Spojeném království nebudou moci při poskytování přeshraničních služeb družicového vysílání zákazníkům v EU využívat mechanismus stanovený směrnicí a budou muset vypořádat práva ve všech členských státech, do nichž signál dosáhne. Stejně tak provozovatelé vysílání v Evropské unii již nebudou moci při poskytování přeshraničních služeb družicového vysílání zákazníkům ve Spojeném království využívat mechanismus stanovený právem EU a je možné, že budou muset zajistit vypořádání práv všech příslušných nositelů práv, pokud budou chtít vysílat do Spojeného království.

2.2. Kolektivní správa práv (práva k užití hudebních děl online)

Článek 30 směrnice 2014/26/EU o kolektivní správě autorského práva a práv s ním souvisejících a udělování licencí pro více území k právům k užití hudebních děl online na vnitřním trhu[11] stanoví povinnost organizace kolektivní správy zastupovat v některých případech jinou organizaci kolektivní správy při udělování licencí pro více území (u práv k užití hudebních děl online).

Po skončení přechodného období se na organizace kolektivní správy z EU nebude vztahovat povinnost zastupovat organizace kolektivní správy se sídlem ve Spojeném království při udělování licencí pro více území v souladu s článkem 30 směrnice 2014/26/EU a naopak.

2.3. Osiřelá díla

Některé kulturní instituce v Evropské unii mohou využívat systém vzájemného uznávání osiřelých děl stanovený ve směrnici 2012/28/EU o některých povolených způsobech užití osiřelých děl[12]. Tento systém jim umožňuje digitalizovat a zpřístupnit dílo online ve všech členských státech, jakmile je v jednom členském státě uznáno jako osiřelé dílo.

Po skončení přechodného období se mechanismus vzájemného uznávání stanovený směrnicí 2012/28/EU přestane mezi Spojeným královstvím a Evropskou unií uplatňovat. V důsledku toho osiřelá díla, která byla ve Spojeném království uznána do konce přechodného období, již nebudou v

[10] Směrnice Rady 93/83/EHS ze dne 27. září 1993 o koordinaci určitých předpisů týkajících se autorského práva a práv s ním souvisejících při družicovém vysílání a kabelovém přenosu (Úř. věst. L 248, 6.10.1993, s. 15).

[11] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/26/EU ze dne 26. února 2014 o kolektivní správě autorského práva a práv s ním souvisejících a udělování licencí pro více území k právům k užití hudebních děl online na vnitřním trhu (Úř. věst. L 84, 20.3.2014, s. 72).

[12] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/28/EU ze dne 25. října 2012 o některých povolených způsobech užití osiřelých děl (Úř. věst. L 299, 27.10.2012, s. 5).

Evropské Unii podle směrnice 2012/28/EU uznávána a totéž platí pro osiřelá díla uznaná v Evropské Unii, jelikož systém vzájemného uznávání podle směrnice 2012/28/EU již nebude možno ve Spojeném království využít. V důsledku toho již kulturní instituce v Evropské unii nebudou moci užívat osiřelá díla ze Spojeného království způsoby povolenými podle směrnice, zejména pokud jde o jejich zpřístupnění online, a naopak.

2.4. Přístup k vydaným dílům pro osoby nevidomé, zrakově postižené nebo s jinou poruchou čtení

Směrnice (EU) 2017/1564 o některých povolených způsobech užití některých děl a jiných předmětů chráněných autorským právem a právy s ním souvisejícími ve prospěch osob nevidomých, osob se zrakovým postižením nebo osob s jinými poruchami čtení[13] zavádí povinnou výjimku ve prospěch nevidomých osob, osob se zrakovým postižením nebo osob s jinými poruchami čtení a autorizovaných subjektů jednajících jménem těchto osob. Směrnice dále stanoví, že tyto autorizované subjekty mohou využít výjimku pro oprávněného příjemce nebo jiný autorizovaný subjekt se sídlem v jiném členském státě a že oprávněnému příjemci nebo autorizovanému subjektu musí být umožněn přístup k formátově přístupné rozmnoženině od autorizovaného subjektu usazeného v jakémkoli členském státě.

Po skončení přechodného období již oprávnění příjemci a autorizované subjekty ve Spojeném království nebudou moci získat formátově přístupné rozmnoženiny od autorizovaných subjektů v Evropské unii podle rámce stanoveného směrnicí (EU) 2017/1564. Stejně tak oprávnění příjemci a autorizované subjekty v Evropské unii již nebudou moci získat formátově přístupné rozmnoženiny od autorizovaných subjektů ve Spojeném království.

Výměny formátově přístupných rozmnoženin mezi Evropskou unií a třetími zeměmi, které ratifikovaly Marrákešskou smlouvu[14], se řídí nařízením (EU) 2017/1563 o přeshraniční výměně formátově přístupných rozmnoženin některých děl a jiných předmětů chráněných autorským právem a právy s ním souvisejícími mezi Unií a třetími zeměmi ve prospěch osob nevidomých, osob se zrakovým postižením nebo osob s jinými poruchami čtení[15]. V této souvislosti je důležité poznamenat, že Spojené království v současné době není stranou Marrákešské smlouvy.

---

[13] Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1564 ze dne 13. září 2017 o některých povolených způsobech užití některých děl a jiných předmětů chráněných autorským právem a právy s ním souvisejícími ve prospěch osob nevidomých, osob se zrakovým postižením nebo osob s jinými poruchami čtení (Úř. věst. L 242, 20.9.2017, s. 6).

[14] Marrákešská smlouva o usnadnění přístupu k publikovaným dílům osobám nevidomým, osobám se zrakovým postižením nebo osobám s jinými poruchami čtení.

[15] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1563 ze dne 13. září 2017 o přeshraniční výměně formátově přístupných rozmnoženin některých děl a jiných předmětů chráněných autorským právem a právy s ním souvisejícími mezi Unií a třetími zeměmi ve prospěch osob nevidomých, osob se zrakovým postižením nebo osob s jinými poruchami čtení (Úř. věst. L 242, 20.9.2017, s. 1).

2.5. Přenositelnost internetového obsahu

Nařízení (EU) 2017/1128 o přeshraniční přenositelnosti on-line služeb poskytujících obsah v rámci vnitřního trhu[16] stanoví, že za místo, kde dochází k poskytnutí on-line služby poskytující obsah účastníkovi, který je dočasně přítomen v jiném členském státě, jakož i k přístupu k této službě a jejímu využívání ze strany daného účastníka, se považuje pouze jeho členský stát bydliště.

Po skončení přechodného období osoby s bydlištěm ve Spojeném království již nebudou moci využívat při cestách do Evropské unie své předplatné k digitálnímu obsahu a poskytovatelé on-line služeb poskytujících obsah usazení ve Spojeném království budou muset dodržovat pravidla příslušného členského státu nebo států EU, v nichž chtějí nabízet služby svým předplatitelům – včetně potřeby vypořádání všech příslušných práv pro uvedený členský stát či uvedené členské státy.

2.6. Zvláštní právo na ochranu databází

Článek 7 směrnice 96/9/ES o právní ochraně databází[17] uděluje za určitých podmínek ochranu pořizovatelům databází v členských státech EU („zvláštní právo na ochranu databází“). Článek 11 směrnice 96/9/ES omezuje okruh osob oprávněných k ochraně podle zvláštního práva na pořizovatele databází (nebo nositele práv), kteří jsou státními příslušníky členského státu EU, mají obvyklé bydliště na území Evropské unie nebo jsou podniky a společnostmi, které jsou zřízené v souladu s právem členského státu EU (a které mají své sídlo, správní ústředí nebo hlavní provozovnu v Evropské unii).

Po skončení přechodného období již státní příslušníci Spojeného království (pokud nemají obvyklé bydliště v Evropské unii) a podniky a společnosti zřízené v souladu s právem Spojeného království nebudou mít nárok na získání zvláštního práva na ochranu databází, pokud jde o databáze v Evropské unii[18]. Stejně tak nebudou mít státní příslušníci, podniky a společnosti členských států EU na základě práva EU nárok na získání zvláštního práva na ochranu databází, pokud jde o databáze ve Spojeném království.

B. RELEVANTNÍ USTANOVENÍ O ROZLUCE OBSAŽENÁ V DOHODĚ O VYSTOUPENÍ

Článek 58 dohody o vystoupení stanoví pokračující ochranu stávajících zvláštních práv na ochranu databází ve Spojeném království a v Evropské unii i po skončení přechodného období.

---

[16] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1128 ze dne 14. června 2017 o přeshraniční přenositelnosti on-line služeb poskytujících obsah v rámci vnitřního trhu (Úř. věst. L 168, 30.6.2017, s. 1).

[17] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/9/ES ze dne 11. března 1996 o právní ochraně databází (Úř. věst. L 77, 27.3.1996, s. 20).

[18] Pokud jde o databáze chráněné před koncem přechodného období, viz část B tohoto oznámení.

1. POKRAČUJÍCÍ OCHRANA ZVLÁŠTNÍCH PRÁV NA OCHRANU DATABÁZÍ VE SPOJENÉM KRÁLOVSTVÍ

Podle čl. 58 odst. 1 nositel práva souvisejícího s databází, pokud jde o Spojené království, v souladu s článkem 7 směrnice 96/9/ES, které vzniklo před koncem přechodného období, má i nadále v souvislosti s touto databází vymahatelné právo duševního vlastnictví ve Spojeném království podle práva Spojeného království, které poskytuje stejnou úroveň ochrany, jakou poskytuje směrnice 96/9/ES, a to za předpokladu, že nositel tohoto práva nadále splňuje požadavky článku 11 uvedené směrnice. Doba ochrany tohoto práva podle práva Spojeného království se přinejmenším rovná zbývající době ochrany podle článku 10 směrnice 96/9/ES.

2. POKRAČUJÍCÍ OCHRANA ZVLÁŠTNÍCH PRÁV NA OCHRANU DATABÁZÍ V EVROPSKÉ UNII

Podle čl. 58 odst. 2 dohody o vystoupení se má za to, že požadavky článku 11 směrnice 96/9/ES splňují, a mají proto i nadále zvláštní právo na ochranu databází tyto osoby a podniky:

a) státní příslušníci Spojeného království;

b) fyzické osoby, které mají své obvyklé bydliště ve Spojeném království;

c) podniky usazené ve Spojeném království za předpokladu, že pokud má takový podnik ve Spojeném království pouze sídlo, jeho činnost je skutečně a trvale svázána s hospodářstvím Spojeného království nebo členského státu.

Obecné informace o právních předpisech Unie týkajících se autorského práva a práv s ním souvisejících naleznete na internetových stránkách Komise věnovaných právním předpisům EU v oblasti jednotného digitálního trhu (https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/policies/copyright). Obsah těchto stránek bude v případě potřeby aktualizován.

Evropská komise
Generální ředitelství pro komunikační sítě, obsah a technologie